

A Szegedi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság a Bhar.II.589/2023. számú ügyben Szegeden, 2024. február 29. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a 6. sorszámú

í t é l e t e t:

A zaklatás vétsége miatt vádlott1 ellen indult büntetőügyben a Szegedi Törvényszék 2023. április 17. napján kihirdetett 3.Bf.215/2022/4. számú ítéletét *megváltoztatja*:

A Makói Járásbíróság 2.B.442/2021/6. számú ítéletének bűnjelekre vonatkozó rendelkezéseit *helybenhagyja*.

Egyebekben a másodfokú bíróság ítéletét *helybenhagyja*.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] A Makói Járásbíróság a 2022. március 29. napján kihirdetett 2.B.442/2021/6. számú ítéletével vádlott1 vádlottat az ellene zaklatás vétsége [Btk. 222. § (2) bekezdés a) pont] miatt emelt vád alól felmentette. Rendelkezett a bűnjelekről.

[2] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyészség jelentett be fellebbezést a vádlott terhére az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatása érdekében, a vádlott ellen a zaklatás vétsége miatt emelt vád alól történt felmentése miatt és e bűncselekményben a bűnösségének megállapítása és intézkedés alkalmazása céljából.

[3] A másodfokon eljáró Szegedi Törvényszék a 2023. április 17. napján meghozott 3.Bf.215/2022/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és vádlott1 vádlott bűnösségét zaklatás vétsége [Btk. 222. § (2) bekezdés a) pont] miatt megállapította, ezért a vádlottat megrovásban részesítette.

[4] A másodfokú ítélet ellen az ügyészség a vádlott terhére súlyosításért, a vádlottal szemben próbára bocsátás alkalmazása érdekében jelentett be fellebbezést, míg a vádlott védője a vádlott bűnösségének megállapítása miatt, a felmentése érdekében fellebbezett.

[5] A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség Bf.237/2023/4. számú indítványában az ügyészség fellebbezését annak indokaival egyezően fenntartotta és a vádlott védője által bejelentett fellebbezést alaptalannak tartotta. Álláspontja szerint a vádlott által kitartó módon megvalósított bűncselekmény tárgyi súlya és a vádlott személyének társadalomra veszélyessége a megállapított enyhítő körülmények ellenére sem eredményezhetik a vádlott megrovásban részesítését. Ezért próbára bocsátás intézkedés alkalmazása, a büntetés

kiszabásának a törvényi minimumhoz közelítő tartamú próbaidőre történő elhalasztása tekinthető arányos következménynek az álláspontja szerint.

[6] A vádlott védője a másodfokú eljárásban a fellebbezését részletesen írásban indokolta. Ennek lényege szerint a Makói Járásbíróság megalapozott tényállást állapított meg és a másodfokú eljárásban nem volt lehetőség a bizonyítékok eltérő értékelésére, mert az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a vádlottnak mindvégig kizárólag az volt a célja, hogy a sértett távolítsa el a világhálóról a gyermeke édesanyjára nézve sértő tartalmú videót. A cselekménysor folyamán a sértett mindvégig provokálta a vádlottat. A vádlott felindult állapotban jelent meg a sértett ingatlana előtt kizárólag azért, hogy felszólítsa az általa említett képösszeállítás facebookról való eltávolítására, közölve, hogy különben „ellenséged vagyok, de azt meg fogod érezni”. Ezen kijelentése a vádlott és a sértett között lényegében politikai nézeteik miatt alakult ellentétre, azaz nem erőszakos cselekményre utalt, hanem arra, hogy a vádlott igyekszik majd ellehetetleníteni a sértett közéleti tevékenységét. Ezt követően a vádlott távozni akart a helyszínről, amelyet követően a sértett visszahívta őt, majd további négy alkalommal indult el a vádlott a gépkocsi irányába, hogy távozzon a helyszínről, de a sértett különböző kijelentései miatt mindannyiszor visszafordult. Mivel a vádlott a megérkezését követő első kijelentése után nyomban távozni kívánt, így korábbi fenyegető szándékával önként felhagyott, a sértett azonban folytatni kívánta a vitát és visszahívta őt.

[7] A vádlott egyik magatartása sem merítette ki álláspontja szerint a vád tárgyává tett zaklatás vétségét, de egyéb büncselekmény vagy szabálysértés sem valósult meg.

[8] A harmadfokú nyilvános ülésen a Szegedi Fellebbviteli Főügyészség képviselője és a védő mindenben fenntartották az írásbeli indítványaikban foglaltakat.

[9] A harmadfokú nyilvános ülésen a vádlott az utolsó szó jogán tett felszólalásában hangsúlyozta, hogy erősen felindult állapotban volt és kizárólag az volt a célja, hogy a sértett távolítsa el a videótartalmat az internetes oldalról, ezzel szüntesse meg a „befeketítést, mocskolódást”.

[10] A bejelentett fellebbezések alaptalanok.

[11] A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 615. § (1) bekezdése alapján a másodfokú bíróság ítélete ellen fellebbezésnek van helye a harmadfokú bírósághoz a másodfokú bíróságnak az elsőfokú bírósággal ellentétes döntése esetén. A (2) bekezdés a) pontja alapján ellentétes a döntés, ha a másodfokú bíróság olyan vádlott bűnösségét állapította meg, akit az elsőfokú bíróság felmentett. Tekintettel arra, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatva a járásbíróság által a zaklatás vétsége miatt emelt vád alól felmentett vádlottl vádlott bűnösségét mondta ki zaklatás vétségében [Btk. 222. § (2) bekezdés a) pont], így a Be. 615. § (1) bekezdése és a (2) bekezdés a) pontja alapján megnyílt a harmadfokú eljárás lefolytatásának lehetősége.

[12] Az ítéltábla a harmadfokú eljárás során a Be. 618. § (1) és (2) bekezdése alapján, a Be. 618. § (3) bekezdésére is tekintettel a másodfokú bíróság ítéletének a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntését, azon rendelkezését, illetve részét, amelyet az elsőfokú bíróság ítéletének a sérelmezett ellentétes döntéssel összefüggő felülbírálata eredményezett, és az elsőfokú és a másodfokú eljárást arra tekintet nélkül, hogy ki milyen okból fellebbezett.

[13] Az ítéltábla megállapította, hogy az első- és másodfokú bíróság feltétlen hatályon kívül helyezési okot eredményező eljárási szabálysértés nélkül folytatta le az eljárását.

[14] A másodfokú bíróság álláspontja az volt, hogy az elsőfokú bíróság ítélete részben megalapozatlan, mert egyrészt a tényállást hiányosan állapította meg, másrészt a

megállapított tényekből további tényre helytelenül következtetett [Be. 592. § (1) bekezdés a) és d) pontok]. Ezt a részbeni megalapozatlanságot eredményező hiányosságot azzal küszöbölte ki, hogy a zaklatás vétsége miatt előterjesztett joghatályos magánindítványra vonatkozó tényt rögzítette a tényállásban.

[15] Álláspontja szerint a tényállás hiányosságához vezetett az is, hogy az elsőfokú bíróság a tekintetben vont helytelen következtetést a megállapított tényekből további tényre, hogy az ítéleti tényállás II. pont alatti [8] bekezdésében azt állapította meg, hogy a vádlott az indulatának levezetése céljából tette az egyébként nem vitás, a sértett által készített videófelvétel alapján rekonstruált nyilatkozatait. Ezzel egyidejűleg a tényállás hiányosságaként rótt fel az elsőfokú bíróságnak, hogy elmulasztotta azon *ténybeli* következtetés megállapítását, hogy a vádlott félelemkeltés céljából tette a testi épség sérelmének kilátásba helyezésével fenyegető tartalmú kijelentéseit a sértett irányába (másodfokú ítélet [9] bekezdése).

[16] Mellőzte a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének II. pont alatt rögzített történeti tényállása [8] bekezdéséből vádlottl vádlottnak a „Tudod meddig tartana, hogy szétverjelek? Egy másodpercig. Takarítsd le a videót, mert szétszedlek!” kijelentései kapcsán az 5. és 6. sorokban, gondolatjeles részben rögzített azon megállapításokat, hogy a vádlott ezen kijelentéseket indulatának levezetése céljából közölte; egyidejűleg megállapította a másodfokú bíróság, hogy a vádlott hivatkozott kijelentéseivel *félelemkeltés céljából* fenyegette meg sértettl sértettet (másodfokú ítélet [12] bekezdés).

[17] A másodfokú bíróság álláspontja szerint ezen helyesbítés és ténymegállapítás azért volt szükséges, mert az elsőfokú bíróság a megállapított tényekből helytelen következtetéssel állapította meg további tényként, hogy vádlottl vádlottat indulatának levezetése vezérelte, s ugyancsak helytelen ténybeli következtetés alapján azt is tévesen rögzítette az elsőfokú bíróság – ítéletszerkesztési hibából kifolyólag a jogi indokolásban – miszerint a vádlottban nem volt félelemkeltési célzat (másodfokú ítélet [13] bekezdése).

[18] A másodfokú bíróság fenti álláspontja téves. A bíróság tényfelderítési kötelezettsége kiterjed minden, a büntetőjogi elbírálás szempontjából lényeges, releváns jelenségre. Az ennek eredményeként az ítéleti tényállás történeti részében rögzített ténymegállapítások nem kizárólag fizikai jellegű külső történések, de úgynevezett belső történések, tudati tények is lehetnek. E tudattartalom ténybeli megállapítását azonban el kell különíteni a bíró ítélezési tevékenységének másik alapvető területétől, a megállapított tények jogi értékelésétől. Míg ugyanis az előbbi esetben a különböző tartalmú bizonyítékok egybevetésére, megszerzésük törvényességének vizsgálatára, valóságtartalmuknak, bizonyító erejüknek a logika szabályai szerinti mérlegelésére, ennek eredményeként tények megállapítására kerül sor, addig a jogi értékelés a valónak már elfogadott fizikai és tudati tényeknek a jogi normával történő egybevetése, a törvény szövegének való megfeleltetése. Az elkövető tudattartalmát érintő – jogi fogalmak formájában megjelenő – következtetések a jogi értékelés körébe tartoznak, miután nem ténymegállapítások, s ezek a másodfokú eljárásban a megalapozatlanság kiküszöbölése kapcsán megfogalmazott kötöttségek nélkül módosíthatóak (BH2005. 167.). A pontos elhatárolhatóság érdekében követelmény az, hogy a bírói ténymegállapítások sem a fizikai, sem pedig a tudati tények vonatkozásában *ne jogi fogalmak, a törvény általános, illetve különös részében szereplő vagy a jogtudomány és a joggyakorlat által értelmezett jogi kategóriák*, hanem konkrét tények, cselekmények legyenek.

[19] A félelemkeltési célzat pedig jogi fogalom, a zaklatás bűncselekményének törvényi tényállási eleme, amely törvényi tényállási elem megállapítása a történeti tényállásban megállapított tényekből vont bírói értékeléstől függ (BH2014. 179.), és mint ilyenek nem a tényállásban, hanem a jogi indokolásban a helye.

[20] A fentiekre figyelemmel a másodfokú ítélet [12] bekezdését az ítéltábla a jogi indokolásba utalta, míg a [13] bekezdésében írtakat mellőzte.

[21] A fentiekkel együtt a másodfokú bíróság ítéletének tényállása teljes egészében megalapozott volt és a harmadfokú felülbírálat alapját képezte.

[22] A megalapozott tényállásból a másodfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére, a vádlott felmentésére irányuló védelmi fellebbezés eredményre nem vezethetett.

[23] A másodfokú bíróság helytálló következtetést vont arra, hogy a vádlott azt kívánta elérni, hogy a sértett az internetről a vádlott számára sérelmes tartalmat távolítsa el, amelynek elérése érdekében, annak elmaradása esetére a sértettet testi épség elleni cselekménnyel fenyegette meg. A vádlott magatartása adott szituációban objektíve alkalmas volt a félelem kialakítására.

[24] Ugyanakkor nem osztotta a [19] bekezdésben kifejtettek, miszerint a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapítottakkal a vádlott további kijelentéseinek megítélését illetően egyetértett, hogy azokat a sértett provokálására tette, amikor is a sértett a vádlott által sérelmezett videófelvételhez nem kapcsolódó, az ipartestületi épülettel kapcsolatos ügyletet kérte számon a vádlotton, amire a vádlott egyértelműen hirtelen gerjedt dühvel, vagyis ekkor valóban indulattal reagált.

[25] A harmadfokú bíróság álláspontja az, hogy a vádlott mondatait időben, térben, tartalmilag nem lehet elválasztani egymástól, egységes egészet képeznek, illetve a büntetőjogi felelősségre vonás alapját képezték, amelyekből kifejezésre juttatott fenyegetés azt szolgálta, hogy a vádlott így akarta nyomatékosítani a sértett felé irányuló követelését. A sértett testi épségének sérelmét, vagyis bántalmazását kilátásba helyező kijelentéseit oly módon nyomatékosítva tette, hogy közvetlenül a sértett előtt állva, jobb karját felemelve kezét ökölbe szorította, célja egyértelműen annak elérése volt, hogy a számára sértő tartalmú videófelvételt a sértett távolítsa el a világhálóról. Ezen egész magatartása, kijelentései fenyegetőek voltak, ekként megvalósította a Btk. 222. § (2) bekezdés a) pontba ütköző, aszerint minősülő és büntetendő zaklatás vétségét. A másodfokú bíróság helyesen minősítette a vádlott cselekményét.

[26] A szankció kiszabása körében a másodfokú bíróság által értékelt bűnösségi körülményeket mindössze azzal egészítette ki az ítéltábla, hogy a vádlott javára értékelte a *sértetti közrehatást*, azaz, hogy a sértett provokatív magatartása fokozta a vádlott cselekvőségének intenzitását. Erre is tekintettel helyes álláspontra helyezkedett a másodfokú bíróság, amikor a büntetési célokat a legenyhébb intézkedés, azaz megrovás alkalmazásával látta biztosítottaknak.

[27] Észlelte az ítéltábla, hogy a másodfokú bíróság elmulasztott az elsőfokú bíróság ítéletének bűnjelekre vonatkozó rendelkezései kapcsán döntést hozni.

[28] A Makói Járásbíróság bűnjelekre vonatkozó rendelkezései a törvénynek megfelelőek voltak, ezért azt a harmadfokú bíróság a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[29] A fentiekre figyelemmel a harmadfokú bíróság a másodfokú bíróság ítéletét pusztán ezen részében a Be. 624. § (1) bekezdése alapján változtatta meg, míg egyebekben a Be. 623. §-a alapján helybenhagyta.

[30] A Be. 458. § (3) bekezdése alapján a harmadfokú bíróság ítélete jogerőre emelkedett, ellene fellebbezésnek nincs helye.

Szeged, 2024. február 29.

Dr. Mezőlaki Erik s.k.
a tanács elnöke

Dr. Halász Edina s.k.
előadó bíró

Dr. Kiss Dániel s.k.
bíró

A Szegedi Ítéltábla Bhar.II.589/2023/6. számú ítélete és a Szegedi Törvényszék 3.Bf.215/2022/4.számú ítélete a jelen ítéletben foglalt változtatással a mai napon *jogerőre emelkedett*.

Szeged, 2024. február 29.

Dr. Mezőlaki Erik s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

tisztviselő